01/02/2019

Το γεγονός της Υπαπαντής κατά τον Ευαγγελιστή Λουκά

/ Επικαιρότητα

Τὸ γεγονὸς τῆς Ὑπαπαντῆς, ποὺ ἐξιστορεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς στὸ β’ κεφάλαιο του Εὐαγγελίου του, συνέβη σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Ἰησοῦ.

Σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο, ἂν τὸ πρῶτο παιδὶ τῆς οἰκογένειας ἦταν ἀγόρι, ἀφιερωνόταν στὸν Θεὸ καὶ συγχρόνως προσφερόταν γιὰ θυσία ἕνας ἁμνὸς ἢ ἕνα ζευγάρι τρυγόνια ἢ δυὸ μικρὰ περιστέρια.

Τὸ γράμμα τῶν ἐντολῶν αὐτῶν πληροῦντες ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία, ἀνῆλθαν τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων, γιὰ νὰ προσφέρουν τὸν Ἰησοῦ στὸν Θεὸ καὶ νὰ δώσουν τὴν θυσία περὶ καθαρισμοῦ. Τὸ ζευγάρι ὑποδέχθηκε στὸ ναὸ ὁ ὑπερήλικας Προφήτης Συμεών, ὁ ὁποῖος δέχθηκε τὸν Ἰησοῦ στὴν ἀγκαλιά του φωτισμένος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἔχοντας λάβει ἀποκάλυψη ἀπὸ Αὐτὸ ὅτι δὲν θὰ ἀπέθνησκε πρωτοῦ δεῖ Ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖο ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἔχρισε Βασιλέα καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

Ἡ ἑορτὴ εἰσήχθηκε πρῶτα στὴν Δύση πρὸς κατάργηση τῶν τελουμένων εἰδωλολατρικῶν ἑορτῶν, κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ Φεβρουαρίου, πρὸς τιμὴν τοῦ Πανός, ὡς καθαρῶς θεομητορικὴ ἑορτή. Ἀργότερα καθιερώθηκε καὶ στὴν Ἀνατολή. Κατὰ μὲν τὸν Γεώργιο Κεδρηνὸ ἡ ἑορτὴ εἰσήχθηκε ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α’ (518 – 527 μ.Χ.), κατὰ δὲ τὸ Νικηφόρο Κάλλιστο ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς (525 – 565 μ.Χ.) διέταξε, τὸ 542 μ.Χ., νὰ ἑορτάζεται ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος σὲ ὅλη τὴ γῆ.

Ἐπειδὴ ὅμως διασώζονται σήμερα λόγοι – ὁμιλίες στὴν ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, ποὺ χρονολογοῦνται πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν 6ο αἰῶνα μ.Χ., εἰκάζεται ὅτι ὁ αὐτοκράτορας Ἰουστίνος εἰσήγαγε τὴν ἑορτὴ στὴν Κωνσταντινούπολη. Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, στὴν Κωνσταντινούπολη, ἐτελεῖτο στὸ ναὸ τῶν Βλαχερνῶν, ὅπου παρευρίσκονταν καὶ οἱ βασιλεῖς.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α’.
Χαῖρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε· ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει. Εὐφραίνου καὶ σὺ Πρεσβῦτα δίκαιε, δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

Κοντάκιον. Ἦχος α’.
Ὁ μήτραν παρθενικὴν ἁγιάσας τῷ τόκῳ σου, καὶ χεῖρας τοῦ Συμεὼν εὐλογήσας ὡς ἔπρεπε, προφθάσας καὶ νῦν ἔσωσας ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεός. Ἀλλ’ εἰρήνευσον ἐν πολέμοις τὸ πολίτευμα, καὶ κραταίωσον βασιλεῖς οὓς ἠγάπησας, ὁ μόνος φιλάνθρωπος.

Μεγαλυνάριον.
Σήμερον ἡ Πάναγνος Μαριάμ, τῷ Ναῷ προσάγει, ὥσπερ βρέφος τὸν Ποιητήν, ὃν ἐν ταῖς ἀγκάλαις, ὁ Πρέσβυς δεδεγμένος, Θεὸν αὐτὸν κηρύττει, κἂν σάρκα εἴληφε.